

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Възбудено
в-д. № 8/2026г.
Определен съдий-допълнител
с-д. Сашо Петров
26.03.2026г.

ДО

**КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ****ИСКАНЕ**

от Министерския съвет на Република България

**ЗА УСТАНОВЯВАНЕ НА ПРОТИВОКОНСТИТУЦИОННОСТ НА РЕШЕНИЕ
НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ ОТ 13 МАРТ 2026 Г. ЗА
ПРЕДПРИЕМАНЕ НА МЕРКИ СРЕЩУ ЦЕНОВИЯ ШОК ОТ ВИСОКИТЕ
ЦЕНИ НА СУРОВИЯ ПЕТРОЛ И ПРИРОДНИЯ ГАЗ (ДВ, БР. 28
ОТ 2026 Г.)**

На основание чл. 150, ал. 1 във връзка с чл. 149, ал. 1, т. 2 от
Конституцията на Република България

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Отправляме към Вас Искане за установяване на
противоконституционност на Решение на Народното събрание от
13 март 2026 г. за предприемане на мерки срещу ценовия шок от
високите цени на суровия петрол и природния газ, обнародвано в
„Държавен вестник“, бр. 28 от 20 март 2026 г., поради противоречие
с чл. 4, ал. 1, чл. 8, чл. 105, ал. 1, чл. 106 и чл. 114 от Конституцията
на Република България (КРБ).

1. По допустимостта на искането:

Министерският съвет е субект, който е оправомощен да
сезира Конституционния съд по реда на чл. 150, ал. 1 от КРБ.
Искането е одобрено с Решение № 248 на Министерския съвет от
2026 г. Депозирано е съгласно изискуемите от чл. 17, ал. 1 от
Закона за Конституционен съд (ЗКС) форма и съдържание. В

случая не е налице и отрицателната предпоставка за допустимост на искането по чл. 21, ал. 6 от ЗКС, тъй като Конституционният съд не се е произнасял с решение или с определение за недопустимостта на направеното искане.

2. По основателността на искането:

Според решението на Народното събрание (НС) във връзка с рязкото повишаване на цените на суровия петрол и природния газ на международните пазари и произтичащия от това ценови натиск върху икономиката и домакинствата, необходимостта от ограничаване на негативното въздействие върху бизнеса, потребителите и макроикономическата стабилност, необходимостта от гарантиране на енергийната сигурност и стабилността на вътрешния енергиен пазар Народното събрание с т. 1 и 2 възлага на Министерския съвет да предприеме спешни мерки за ограничаване на негативните икономически последици, както и да разработи и приеме програма за подкрепа на предприятията и публичните услуги, засегнати от увеличените разходи за енергийни ресурси със съответно съдържание. Предвижда се подпомагане на най-уязвимите социални групи от населението с доходи под прага на бедност, подкрепа на най-засегнатите сектори – земеделски производители, ключови публични институции в областта на здравеопазването и образованието, градския транспорт и транспортния сектор. С т. 3 от решението се създава Фонд „Енергийно подпомагане на предприятията и домакинствата“ (Фонда) към Министерството на финансите. В т. 4 от решението е предвидено средствата по програмата за подпомагане да се администрират и разходват чрез Фонда при условия и по ред, определени от Министерския съвет, а съгласно т. 5 средствата във Фонда се формират от допълнителните приходи в държавния бюджет от данък върху добавената стойност, реализирани вследствие на повишаването на цените на суровия петрол сорт „Брент“ и втечнения природен газ (LNG), като т. 6 съдържа правила за определяне на допълнителните приходи. С т. 7 на решението Народното събрание възлага на Министерския съвет да определи условията и реда за управление на Фонда. Според предвиденото в

т. 8 от решението Министерският съвет в рамките на своите правомощия може да финансира Фонда от Българската банка за развитие или други източници.

Решението на НС противоречи на принципа на правовата държава, на принципа на разделение на властите и на определените с чл. 105, ал. 1 и чл. 106 от КРБ правомощия на Министерския съвет да ръководи и осъществява вътрешната и външната политика на страната в съответствие с Конституцията и законите и да ръководи изпълнението на държавния бюджет.

2.1. С решението на НС се нарушава прогласеният от чл. 8 от КРБ принцип на разделение на властите – в случая на законодателната и изпълнителната власт. В своята практика Конституционният съд (КС) трайно се придържа към приетото още в най-ранната му юриспруденция разбиране, че разделението на властите е метод за оптимално функциониране на върховната държавна власт и средство за предотвратяване на евентуален произвол от страна на държавните органи, което рефлектира върху правата на гражданите. Принципът на разделение на властите е определящ за границите на конституционно допустимата намеса на парламента в полето на дейност на другите проявления на властването. В мотивите на **Решение № 10 от 2021 г. по к. д. № 8/2021 г.** Конституционният съд приема: *„Според класическата формула за разделението на властите на парламента не се отрежда привилегировано положение спрямо другите власти. Независимо че Народното събрание се избира пряко от народа, поради което се ползва с пълна демократична легитимност, неговите функции и правомощия са конституционно очертани. Конституцията установява, че Народното събрание е национален представителен орган, но също така разделя държавната власт на законодателна, изпълнителна и съдебна (чл. 8 от Конституцията) и не позволява на никоя от тях да има надмощие над другите, а изисква те взаимно да се балансират и възпират. Парламентът не може неограничено да се намесва във всяка сфера на управлението.*

...Самостоятелността на изпълнителната власт се определя от правилата на принципа на разделение на властите, санкционирани от правото. Конституционният статус на изпълнителната власт изключва нейната управленска преценка да бъде блокирана от някоя друга власт, в това число и от законодателната. Изпълнителната власт е също толкова независима и самостоятелна, колкото и законодателната, в рамките на нейните компетенции, поради което Народното събрание не може със свое решение да прегражда пълноценното осъществяване на оперативни управленски функции от страна на Министерския съвет.“

Конституционно недопустимо с оглед на принципа на разделение на властите е да се навлиза в сферата на компетентност на правителството в нарушение на конституционно-установения баланс между властите, като се задължава Министерският съвет да приема програма за подкрепа на предприятията и публичните услуги, финансирането на която е необезпечено и в разрез с основни правила на Закона за публичните финанси (ЗПФ). Недопустимо е да се задължават органи на изпълнителната власт – Министерският съвет и министърът на финансите, да приемат актове или да извършват действия извън рамките на установеното от закона. В мотивите на **Решение № 15 от 2022 г. по к. д. № 10/2022 г.** Конституционният съд приема: *„Конституционно установеното разпределение между законодателната и изпълнителната власт на правомощията в бюджетната сфера не може да бъде нарушавано. Народното събрание не може, извън разпоредбите на общия Закон за публичните финанси и на закона за държавния бюджет за съответната година, с друг свой акт да определя, предопределя, поставя в зависимост от изпълнение на конкретни условия или да препятства изпълнението от Министерския съвет или подчинената му държавна администрация на предвидения в законодателната уредба държавен бюджет.*

Конституционният съд последователно се придържа към възприетото в практиката му разбиране, че е конституционно нетърпимо който и да било от органите на законодателната, изпълнителната и съдебната власт да излиза извън конституционно очертаните предели на властване, да отказва осъществяването на възложените му властнически правомощия или да делегира другиму свои конституционни правомощия, както и да отнема конституционно предвидени правомощия на държавните органи (Решение № 6 от 2020 г. по к. д. № 10/2019 и в същия смисъл Решение № 3 от 1996 г. по к. д. № 2/1996; Решение № 6 от 1998 г. по к. д. № 4/1998; Решение № 10 от 2003 г. по к. д. № 12/2003; Решение № 4 от 2010 г. по к. д. № 1/2010; Решение № 11 от 2010 г. по к. д. № 13/2010 и др.).“

2.2. Решението на НС не съобразява изпълнително-разпоредителните правомощия на Министерския съвет в бюджетната сфера и крие риск от нарушаване на въведените от законодателя с императивната норма на чл. 87, ал. 1 от ЗПФ ограничения и правила, които в условията на неприет от Народното събрание държавен бюджет за 2026 г. не могат да надхвърлят предвиденото в Закона за публичните финанси и Закона за събирането на приходи и извършването на разходи през 2026 г. до приемането на Закона за държавния бюджет на Република България за 2026 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2026 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2026 г. Съгласно правилото на чл. 87, ал. 1 от ЗПФ, в случай че до началото на бюджетната година държавният бюджет не бъде приет от Народното събрание, приходите на бюджета се събират в съответствие с действащите закони, а извършването на разходите и предоставянето на трансфери е в размер, не по-голям от размера им за същия период на предходната година, до размера на постъпилите приходи, помощи и дарения, като се отчитат влезли в сила актове на Народното събрание и на Министерския съвет, които предвиждат допълнителни или намалени бюджетни средства, и при спазване на фискалните правила по този закон и одобренията от Министерския

съвет със средносрочната бюджетна прогноза фискални цели. Приетото в решението на НС се явява в явно противоречие както със законовото правило относно събирането на приходите, така и с правилото за извършването на разходи. Извършването на разходи не се вписва и в допустимото от разпоредбата на чл. 3, ал. 3 от Закона за събирането на приходи и извършването на разходи през 2026 г. до приемането на Закона за държавния бюджет на Република България за 2026 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2026 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2026 г. Според мотивите на **Решение № 2 от 2025 г. на КС по к. д. № 13/2024 г.** *„Несъобразяването с действащата законодателна рамка от страна на Народното събрание нарушава формалния компонент на принципа на правовата държава – правната сигурност, като има за последица ерозия на принципа на разделение на властите.“*

От действащото законодателство, включително Закона за публичните финанси, Закона за събирането на приходи и извършването на разходи през 2026 г. до приемането на Закона за държавния бюджет на Република България за 2026 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2026 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2026 г., Административнопроцесуалния кодекс, Закона за нормативните актове, Закона за държавните помощи, Закона за Българската банка за развитие, Закона за експортното застраховане и други закони, не произтича правно основание за приетото от Народното събрание решение. Според практиката на Конституционния съд наличието на първична законова уредба, която да очертава ясно границите на компетентност на органите на изпълнителна власт, гарантира, че изпълнително-разпоредителната дейност няма да прерасне в произвол (**Решение № 4 от 2019 г. по к. д. № 15/2018 г.**). Забраната за произвол е важен материалноправен компонент от съдържанието на правовата държава (**Решение № 1 от 2005 г. по к. д. № 8/2004 г.**).

В мотивите на **Решение № 15 от 2022 г. по к. д. № 10/2022 г. на КС** се сочи: „По силата на чл. 86, ал. 1 от Конституцията Народното събрание може да приема решения. Конституцията не съдържа разпоредби относно кръга на въпросите, които могат да бъдат предмет на решения на Народното събрание (Решение № 25 от 1998 г. по к. д. № 22/1998). Народното събрание приема решения на основание на конституционно възложената му нормотворческа компетентност и по преценка за целесъобразност (Решение № 14 от 2000 г. по к. д. № 12/2000; Решение № 4 от 2002 г. по к. д. № 14/2000; Решение № 10 от 2012 г. по к. д. № 15/2011; Решение № 8 от 2017 г. по к. д. № 1/2017).“

Решенията на парламента може да имат за предмет широк спектър въпроси, но детерминиран от основополагащите конституционни принципи, на които се крепи упражняването на държавна власт. „Законодателната власт разполага със значителна дискреция, доколкото не навлиза в компетентността на други държавни органи съобразно принципа на **разделение на властите**“ (**Решение № 9 от 2018 г. по к. д. № 5/2017 г.**). В частност парламентът може да приема решения, отнасящи се до дейността на конкретен държавен орган. Правомощието на парламента да приема решения обаче може да бъде осъществявано само в съответствие с конституционните принципи, сред които водещо значение в настоящия случай имат **взаимообвързаните принципи на правовата държава и на разделение на властите**, прогласени в чл. 4, ал. 1 и чл. 8 от Конституцията (**Решение № 1 от 2014 г. по к. д. № 22/2013 г.**). Решенията на Народното събрание освен с Конституцията трябва да бъдат съобразени и с действащите закони, с които парламентът също е обвързан, съгласно изискването на чл. 4, ал. 1 от КРБ (**Решение № 17 от 1997 г. по к. д. № 10/1997 г., Решение № 10 от 2009 г. по к. д. № 12/2009 г., Решение № 1 от 2014 г. по к. д. № 22/2013 г. и Решение № 9 от 2016 г. по к. д. № 8/2016 г.**).

2.3. Конституционният съд последователно в своята практика аргументира разбирането, че държавата е правова, когато

се управлява според Конституцията и законите, а точното им прилагане и спазване се отнася за органите на законодателната, изпълнителната и съдебната власт, както и за всички правни субекти (Решение № 22 от 1996 г. по к. д. № 24 от 1996 г., Решение № 1 от 2014 г. по к. д. № 22 от 2013 г., Решение № 16 от 2024 г. по к. д. № 14/2024 г.). В мотивите на Решение № 16 от 2024 г. по к. д. № 14/2024 г. Конституционният съд сочи: „Освен това принципът на правовата държава поставя изискване за предвидимост и последователност в законодателната дейност. Народното събрание е длъжно да спазва законите, които самото е приело. Конституционният съд многократно е обръщал внимание, че принципът на правовата държава е от съществено значение за упражняването на властта от всички държавни органи, включително и от Народното събрание. Приетите от парламента актове, включително решенията, трябва да са в съответствие с Конституцията, както и с действащата в материята нормативна уредба (Решение № 8 от 2022 г. по к. д. № 4 от 2022 г.). Решенията на парламента трябва да бъдат съобразени и с приетите от него закони, защото принципът на правовата държава означава упражняване на държавна власт на основата на Конституцията и в рамките на закони, които материално и формално ѝ съответстват (Решение № 9 от 2016 г. по к. д. № 8 от 2016 г.; Определение № 8 от 2024 г. по к. д. № 17 от 2024 г.).“

Конституционният съд многократно се е произнасял относно смисъла и съдържанието на принципа на правовата държава като елемент от фундамента на установената конституционна система. Съдът следва неотклонно разбирането, че правовата държава и демокрацията са неделимо свързани с принципа на разделение на властите, прогласен в чл. 8 от Конституцията, и с въведените от конституционния законодател присъщи механизми за контрол, взаимно възпиране и взаимодействие, и сътрудничество между трите власти (Решение № 7 от 2006 г. по к. д. № 6/2006 г. и много други). Основополагащо за конституционната демокрация е да се гарантира разумно и

съответстващо на принципа на правовата държава съотношение между правомощията на висшите държавни органи и да не се допуска никой от тях да злоупотребява с власт или да властва без овластяване, т.е. произвол (в този смисъл Решение № 6 от 1993 г. по к. д. № 4/1993 г.).

2.4. Конституцията установява правомощия на Министерския съвет да ръководи и осъществява вътрешната политика на страната, както и правомощие да ръководи изпълнението на държавния бюджет - чл. 105 и 106 от КРБ. Правомощието на Министерския съвет по ръководството на изпълнението на държавния бюджет е управленска дейност във връзка с изпълнението на Закона за събирането на приходи и извършването на разходи през 2026 г. до приемането на Закона за държавния бюджет на Република България за 2026 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2026 г. и Закона за бюджета на Националната здравно-осигурителна каса за 2026 г. при спазване на ЗПФ и не може да надхвърля предвиденото както в съответното законодателство, така и в ЗПФ. Противното би се явило и в противоречие на фискалното правило на чл. 27, ал. 1 от ЗПФ за целта за бюджетното салдо по консолидираната фискална програма.

Законът за публичните финанси не съдържа уредба, която да послужи като правно основание за създаването на фонд с решение на Народното събрание, което води до нарушаване на бюджетното законодателство. Решението на НС налага разход, за който не е спазена конституционната процедура за бюджетна инициатива и лишава правителството от възможността да направи икономически разчети и да гарантира финансовата стабилност на страната. Конституционният съд е изяснил (Решение № 6/2001 г. по к. д. № 17/2000 г.; Решение № 2/2009 г. по к. д. № 1/2009 г. и др.), че конституционната разпоредба на чл. 106 не съдържа конкретна правна уредба на правомощията на Министерския съвет във фазата на изпълнение на държавния бюджет, като тази уредба е оставена на законодателя и е осъществена чрез Закона за публичните финанси. Решението на НС представлява недопустима

намеса на законодателната власт в оперативната сфера на Министерския съвет и заобикаля конституционно определения ред на регулиране на бюджетната сфера.

2.4.1. С т. 3 от решението на Народното събрание се създава Фонд „Енергийно подпомагане на предприятията и домакинствата“ към Министерството на финансите в разрез с основни правила на Закона за публичните финанси, включително фискални правила, установени със закона. Нормата на чл. 2 от ЗПФ въвежда ограничението с друг закон да се създава уредба на материята – предмет на този закон, която се отклонява от принципите и правилата, определени с него. Нормата е императивна по своя характер и обвързва парламента в актовете си да се съобразява с нея до нейното отменяне или промяна. След като е недопустимо със закон да се уреждат бюджетни отношения в отклонение от правилата на ЗПФ, още по-малко е допустимо Народното събрание с решение да се произнася по въпроси от бюджетен характер в разрез с правилата на приетия от него устройствен Закон за публичните финанси.

Логиката на Закона за публичните финанси по принцип не допуска съществуването на извънбюджетни сметки и фондове, какъвто по своите характеристики се явява създаденият с решението на НС Фонд „Енергийно подпомагане на предприятията и домакинствата“ към Министерството на финансите. В националното законодателство все още има фондове, които нямат статут на бюджетни организации, но за тях на ниво закон са уредени правила за функционирането им, които не допускат съществени отклонения от ЗПФ - в частта на разходите, и позволяват спазването на приетите със законите за държавния бюджет основни бюджетни параметри, като салдото по държавния бюджет и др. Публични фондове, които боравят с бюджетни средства, не могат да се учредяват с актове, различни от закон. Създаването на нова институционална структура (фонд) изисква законова рамка, която да определи нейния статут, управление, отговорности и пр. От бюджетна гледна точка разработването на финансов механизъм на принципа на фондово финансиране е в

отклонение от логиката и правилата на ЗПФ и не кореспондира с основни ключови механизми и добри практики при управлението на публичните финанси.

Създаването на фонд към Министерството на финансите с приходи от данък върху добавената стойност и извършване на разходи извън правилата на устройствения закон и бюджетните параметри на годишните закони за държавния бюджет противоречи на цялостната философия на Закона за публичните финанси и на уредената от него бюджетна рамка, в т.ч. на нормите на чл. 5, чл. 6, чл. 11, ал. 3, чл. 12, чл. 14, ал. 1, чл. 15, чл. 16, ал. 2, чл. 17, ал. 1, чл. 18, чл. 22, ал. 1 и 2, чл. 26, ал. 6 и 10 и чл. 43, ал. 1, 2 и 4, правилата относно съставянето, изпълнението и отчитането на държавния бюджет и пр. Създаването на Фонда е в отклонение и от принципите за управление на публичните финанси, определени с чл. 20 от Закона за публичните финанси, като принципите на всеобхватност, отчетност и отговорност, адекватност, прозрачност, устойчивост и законосъобразност. Създаването на подобен фонд поставя под съмнение и спазването на установените в закона фискални правила.

2.4.2. Механизмът, предвиден в т. 5 от решението на НС, за отделяне на бюджетни приходи от данък върху добавената стойност (ДДС) на база „ценова разлика“ и последващото им пренасочване към Фонда противоречи на разпоредбите на чл. 17, ал. 1 от ЗПФ за нецелевия характер на постъпленията по държавния бюджет. Всички приходи, постъпващи в държавния бюджет, не са целеви, а служат за покриване на разходите на държавните органи и бюджетните системи. Съгласно чл. 17, ал. 1 от ЗПФ постъпленията (включително и приходите от ДДС) не са целеви и служат за покриване на плащанията. Във връзка с това не може да се придава целеви характер на част от постъпленията от ДДС така, както е посочено в т. 5 от решението на НС. Целевият характер на средствата би довел до фрагментация на публичните финанси, чийто резултат би бил неефективно управление на средствата и разходите. Подобно целево пренасочване на приходи от ДДС би създавало риск за фискалната стабилност и е

предпоставка за недостиг на средства за финансиране на ключови публични политики. Обособяването на приходоизточници в отделен фонд нито променя техния характер на бюджетни приходи, нито дава възможност за автоматично извършване на допълнителни (неразчетени) разходи от бюджета на фонда.

Преразпределителната функция на държавата се състои именно в разпределението на всички приходи, които постъпват, включително от данъка върху добавената стойност, за осигуряване на финансиране на всички разходни политики и области в страната. Държавното преразпределение е в основата на концептуалната рамка на съвременната държава на благоденствието и опитите за постигане на по-балансиран стандарт на живот за отделните слоеве на населението.

Приетото в т. 5 от решението на НС противоречи и на чл. 26, ал. 6 и 10 от ЗПФ – изпълнение на конкретен приход (по смисъла на дефиницията за приход съгласно § 1, т. 29 от ЗПФ) не може да служи като източник за допълнителни разходи. Разпоредбата на чл. 26, ал. 10 от ЗПФ допуска извършването на допълнителни разходи по държавния бюджет само ако е налице цялостно изпълнение на всички данъчни приходи по държавния бюджет. Отделно от това, при неприет още закон за бюджета за 2026 г., както и поради това, че все още няма отчетни данни за първо тримесечие на бюджетната година, не може въобще да се говори за каквото и да било изпълнение на приходи.

2.4.3. Съгласно чл. 114 от Конституцията на Република България въз основа и в изпълнение на законите Министерският съвет приема постановления, разпореждания и решения. С постановления Министерският съвет приема и правилници и наредби. Възлагането на Министерския съвет с решение на Народното събрание да определя условия и ред за управление на Фонда противоречи на цитираната конституционна норма и на правилата на чл. 75, ал. 2 и 4 и чл. 76, ал. 1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс и на чл. 2 и 6 от Закона за нормативните актове. Разпоредби от решение на Народното събрание не представляват надлежно правно основание, на което

Министерският съвет да може да приеме нормативен административен акт, какъвто по своите характеристики би бил актът по т. 7 от решението на НС, с който ще се определят условия и ред за управление на Фонда.

2.4.4. В отклонение от закона е и предвиденото в т. 8 от решението на Народното събрание, доколкото взаимоотношенията с Българската банка за развитие, в това число финансирания от банката, може да се осъществяват само и единствено в рамките на предвиденото от Закона за Българската банка за развитие и от други закони. В действащото законодателство не са уредени правомощия на Министерския съвет за финансиране на Фонда от Българската банка за развитие или от други източници.

2.4.5. Недопустимо е с решение на Народното събрание да се предвиждат и задължения за „Българска агенция за експортно застраховане“ ЕАД за издаването на гаранции извън предела на регламентираното със Закона за експортното застраховане – т. 2, буква „е“ от решението на НС.

2.4.6. Не почива на закона и подходът с решение на Народното събрание на министъра на финансите да се възлагат дейности, които са извън нормативно определените сфери на компетентност на този орган, а също и извън негови законоустановени правомощия. Целите на програмата по т. 2 от решението, включително посочените в букви „а“ – „д“ на тази точка области за подпомагане (уязвими социални групи от населението, земеделски производители, лечебни заведения, училища и детски ясли и градини, транспортен сектор), не са свързани с провеждани от министъра на финансите политики. Възлагането на неприсъщи на Министерството на финансите функции и задачи, несъобразени с регламентираните въз основа на принципите и правилата на Закона за администрацията и конкретизирани със съответния Устройствен правилник дейности, функции и задачи на Министерството на финансите, представлява пряка намеса в дейността на изпълнителната власт.

2.4.7. Не намира опора в закона и предвиденото в т. 9 от решението на НС, доколкото функциите на министъра на финансите са определени в чл. 7 от Закона за държавните помощи. Задължение за нотифициране по Закона за държавните помощи има администраторът на съответната мярка. Съгласно чл. 9, ал. 3 от същия закон това би бил съответният министър или друг публичен орган, който е отговорен за разработването и изпълнението на съответната държавна политика в сектора, в който помощта се предоставя. Държавните помощи за земеделските производители, например, законодателят е възложил изрично на министъра на земеделието и храните (Закон за подпомагане на земеделските производители).

Предложените в решението мерки за подпомагане по т. 2 са с различен обхват, различни потенциални администратори и обхващат различни политики, включително социални, секторни, насочени към различен кръг субекти, съответно са възможни различни режими на подпомагане. Във връзка с това например подпомагането на уязвими социални групи с доходи под прага на бедност (буква „а“ на т. 2) е насочено към физически лица и не е свързано с изпълнявана икономическа дейност, поради което такава мярка би могла да не представлявала държавна помощ; подпомагането по буква „в“ на т. 2 е извън обхвата на чл. 107 от Договора за функционирането на Европейския съюз и режима на държавните помощи за системата на националното образование под публичен контрол и здравеопазването като солидарна система и пр.

В заключение – Решението на Народното събрание съдържа елементи на противоконституционна намеса на законодателната власт в оперативните и бюджетните правомощия на изпълнителната власт, като по този начин се нарушават основни конституционни принципи, като принципа на правовата държава, на разделение на властите и баланс между институциите, включително принципа на бюджетната инициатива на Министерския съвет и изпълнително-разпоредителните правомощия на Министерския съвет в бюджетната сфера. С посоченото решение

законодателната власт иззема функции на изпълнителната, превръщайки се в пряк управител и разпоредител с бюджетни ресурси. Законодателят възлага на министъра на финансите да изпълни в определен срок задължения и отговорности, които не произтичат от Закона за публичните финанси и Закона за събирането на приходи и извършването на разходи през 2026 г. до приемането на Закона за държавния бюджет на Република България за 2026 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2026 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2026 г. Решението на Народното събрание налага императивно извършването на нови допълнителни бюджетни разходи в условията на прилагане на чл. 87 от ЗПФ, регламентиращ допустимите нива на разходи и дълг по държавния бюджет при неприет закон за държавния бюджет за съответната година, като създава нови разходни структури и форми за управление на публичните финанси извън установените правила и процедури по ЗПФ, което представлява пряка намеса в управлението на държавните активи и във формирането на фискалната политика.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

По изложените съображения и на основание чл. 150, ал. 1 във връзка с чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията на Република България внасяме настоящото искане за образуване на конституционно дело и за установяване на противоконституционност на обнародваното в „Държавен вестник“ в бр. 28 от 20 март 2026 г. Решение на Народното събрание от 13 март 2026 г. за предприемане на мерки срещу ценовия шок от високите цени на суровия петрол и природния газ поради противоречие с чл. 4, ал. 1, чл. 8, чл. 105, ал. 1, чл. 106 и чл. 114 от Конституцията на Република България.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

АНДРЕЙ ГЮРОВ